

Knudsen: Der er paa denne liste opført to av socialdemokraternes repræsentanter; det er ogsaa det antal repræsentanter, som socialdemokraterne hittil har hat i valgkomiteen. Men likesaa visst som socialdemokraterne har tre repræsentanter i Lagtinget, likesaa vist burde de ha sine tre repræsentanter i valgkomiteen, som jo har næsten det samme antal medlemmer som Lagtinget. Jeg vil derfor tillate mig at anbefale, at hr. Egede-Nissen indvælges som medlem av valgkomiteen, og at man stryker en av de øvrige, som er opført paa denne liste. Jeg tillater mig at stryke hr. Bernhard Hanssen.

Præsidenten: Jeg skal gjøre opmerksom paa, at det er min mening, naar repræsentanterne har avgitt stemmesedler, at la optællingen foreta ved Stortingets kontor, hvorefter meddelelse om utfaldet av valget vil bli avgitt i møtet senere i formiddag. Jeg skal anmode herrerne om at avgitt sine stemmesedler.

Stemmesedler paa medlemmer av valgkomiteen blev derefter avgitt.

Møtet hævet kl. 12,25.

Møte den 11te januar kl. 1 $\frac{1}{2}$ form.

Præsident: Bratlie.

Mottat av den dertil opnævnte deputation indfandt Hans Majestæt Kongen sig kl. 1 $\frac{1}{2}$ i Stortinget, ledsaget av regjeringens medlemmer, Høiesteret og flere autoriteter. Hans Majestæt Kongen oplæste følgende trontale:

Hr. præsident,
mine herrer repræsentanter.

Idet Stortinget atter skal opta sin ansvarsfulde gjerning, hilser jeg folkets repræsentanter velkommen med ønske om, at det maa lykkes at løse de mange vanskelige opgaver, som foreligger til fædrelandets gavn.

Rikets forhold til fremmede magter er tilfredsstillende.

I voldgiftssaken mellem Norge og Sverige om renbeite har domstolen nedsatt en kommission for at anstille de tidligere besluttede undersøkelser i visse svenske sogn; kommissionen har i løpet av 1910 utført en del av sine befaringer.

Spørsmålet om ordningen av forholdene paa Spitsbergen med tilliggende øer har været drøftet mellem den norske, russiske og

svenske regjering ved delegerte, som holdt møter i Kristiania i juli og august 1910 og blev enige om et utkast til international konvention. Dette utkast er forelagt de øvrige interesserte regjeringer.

Norge har ratificert den reviderte Bernkonvention angaaende beskyttelse av literære og kunstneriske verker og forskjellige overenskomster, undertegnet paa den 2den internationale fredskonferanse i Haag.

Der er avsluttet en almindelig voldgiftstraktat med Italien.

Mellem Norge og Rumænien er i aarets løp avsluttet en handels- og sjøfartskonvention.

Med Belgien har der været ført forhandlinger om ny handels- og sjøfartstraktat, hvorav resultatet vil foreligge i en nær fremtid.

Japan har aapnet forhandlinger med Norge for at søke istandbragt nye handels- og sjøfartsavtaler til avløsning av ældre avtaler mellem de to land om samme forhold.

I forstaaelse med den britiske regjering er den nye telegrafkabel mellem Norge og Storbritannien aapnet for drift fra indeværende aars begyndelse.

Banestrækningen Flisen—Elverum av Solørbanen og Froland—Aamli av Arendal—Aamlibanen er aapnet for drift.

Det forløpne aar har gjennomgaaende været gunstig for landets næringsveier. Jordbruket har git henimot et middelsaars utbytte. Utbyttet av skogbruket har været særdeles tilfredsstillende. Fiskerierne har git jevn, til dels rik avkastning med idetheletat heldige avsetningsforhold. Skipsfarten, som i en række av aar har været drevet under ugunstige vilkaar, har i den sidste del av aaret vist tegn til opgang. Ogsaa inden landets øvrige næringsveier har der været arbeidet med jevnt og sikkert utbytte, uten at arbeidsstansninger i større utstrækning har fundet sted.

Som følge av de heldige næringsforhold og den derved økede forbruksevne har statens indtægter ved opgjøret for forrige budgettermin vist et betydelig overskud.

Budgettet er ogsaa denne gang opgjort uten forslag om nye skatter. Da betydelige beløp, der er fastslaaet ved tidligere Stortings beslutninger, vil komme til utgift i kommende budgettermin, har man været nødt til at anvende stor forsigtighet ved budgettets utarbeidelse og av hensyn hertil maattet avstaa fra at opføre forskjellige bevilgningsbeløp, som det iøvrig kunde ha været særdeles ønskelig at medta.

Gjennemførelsen av den nye hærordning, som er traadt i kraft fra 1ste januar dette aar, kræver betydelige utgifter, hvortil bevilgning er æsket, likesom der til styrkelse av vort sjøvern foruten det ifjor i dette øiemed av den kontante beholdning avsatte beløp, vil bli foreslaaet nogen forøkelse paa marinens ordinære budget.

Til fremme av samfærdselen mellem de forskjellige landsdele er betydelige utvidelser av telefonlinjerne og av dampskibsfarten nord-paa bragt i forslag. Likeledes er større beløp opført til fuldstændiggjørelse av jernbanernes driftsmateriel.

Da utvidelse av forsøksvirksomheten inden landbruket ansees paakrævet, er bevilgning til to nye forsøksstationer opført paa landbruksbudgettet.

Der foreslaaes bevilgning til en kommission til behandling av spørsmålet om nyttiggjørelse av statens vandkraft, da det ansees særdeles ønskelig at faa gjort de deri liggende værdier produktive.

Den tekniske høiskole i Trondhjem, som blev aapnet i september maaned, kræver betydelige beløp til byggearbeider og andre forføininger av forskjellig art. Bevilgninger hertil er opført paa budgettet.

Foruten de særdeles viktige lovarbeider vedrørende regulering av vasdrag, ordning av skattevæsenet samt den civile rettergangsordning, der har været undergit komitebehandling mellem Stortingets samlinger, vil forskjellige av de øvrige ifjor fremsatte lovforslag paany foreligge til behandling.

I anledning av den paa forrige Storting besluttede told paa sirup, der anvendes ved dropstilvirkning, er der under 9de september f. a. utfærdiget en provisorisk anordning. Proposition i saken vil bli fremsat for Stortinget.

Endvidere vil bl. a. følgende nye lovforslag bli fremsat: om konfirmationsforberedelse og konfirmation, om egteskapets stiftelse og kirkelige velsignelse, om tvangsfuldbyrdelse og om foreløbig retshjælp, om den borgerlige retspleie utenfor tvistemaal, om civilprocesreformens ikrafttræden, om forandringer i lov om mandtal og stortingsvalg, om forandringer i formandskapslovgivningen, om kvinders ansættelse i embeder, om pensionsvæsenet for statens tjenestemænd og om aldersgrænse for embedsmænd, om veivæsenet, om taugbaner og løpestrenger, om haandverksnæring, om vogtepligt og gjærde-

hold, om forandringer i loven om Landbrukshøiskolen.

Forslag vedrørende spørsmålet om omlægning av maltskatten til produktbeskatning vil bli forelagt for Stortinget.

Fra den komite, som er nedsat for at behandle spørsmålene om mægling og voldgift i arbeidsstridigheter og om beskyttelse av foreningsretten, er avgit betænkning angaaende den første del av dens opdrag, og komiteens endelige indstilling ventes at ville foreligge i den nærmeste fremtid.

Forslag vil bli fremsat til nye planer for hærens underofficersskoler. Likeledes vil forslag til ny organisation av Den geografiske opmaaling kunne ventes fremlagt.

Spørsmålet om ordningen av statens revisionsvæsen er under overveielse og meddelelse desangaaende vil fremkomme.

Spørsmålet om en forandret ordning av det civile lægevæsen er under forberedelse og resultatet herav vil bli forelagt Stortinget.

Der er nedsat en komite, sammensat av repræsentanter for jernbanerne og for de viktigste næringsgrener i vort land, til revisjon av statsbanernes godstakster.

Angaaende spørsmålet om omordning av jernbaneadministrationen er indstilling avgit av vedkommende komite. Saken, der for tiden er under behandling av jernbanestyrelsen, antages at kunne bli forelagt Stortinget iaar.

Forslag om ordningen av tekniske mellomskoler og om regler for ordning av statsunderstøttede private ungdomsskoler og folkehøiskoler vil bli Stortinget forelagt.

Jordkomiteens hovedindstilling om forføininger for at skaffe ubemidlede jord har været forelagt landets herredsstyret. Besvarelsene er for største delen indkommet og saken vil i aarets løp bli undergit bearbeidelse.

Den ifølge Stortingets beslutning nedsatte blandede kommission til behandling av alkoholspørsmålet er traadt i virksomhet.

Likeledes har den kongelige kommission til undersøkelse av spørsmålene om matrikelbeskatning og skat av værdistigning paa-begyndt sit arbeide.

Den avsluttede forberedelse av invaliditets- og alderdomsforsikringsaken er av forskjellige grunde blit forsinket, men kan ventes tilendebragt av vedkommende komite i en nær fremtid.

Idet jeg beder Gud velsigne Stortingets gjerning, erklærer jeg herved Norges 60de ordentlige Stortings forhandlinger aapnet.

Git paa Kristiania slot 10de januar 1911.

Haakon.

Konow.

Hesselberg.

Efter at en beretning om rikets tilstand og bestyrelse, siden forrige beretning blev avgit, var oplæst av statsraad Berge, mottok **Præsidenten** paa Stortingets vegne foranvænte dokumenter og ytret:

Opgaverne for staten i vor tid tiltar aar efter aar og lægger mere og mere beslag paa statsmagternes arbeide. Et stort antal vigtige saker vil foreligge til avgjørelse av det Storting, som nu er aapnet av Hans Majestæt Kongen. Stortinget vil ofre disse saker al den opmærksomhet og interesse, som pligt og fædrelandssind tilsiger. Alles formaal er landets gavn. Jeg uttaler med Stortingets tilslutning det ønske: Gud bevare Kongen! Gud bevare Fædrelandet!

I dette ønske istemte Stortingets øvrige medlemmer.

Hans Majestæt Kongen med følge forlot derefter Stortinget ledsaget av den deputation, der hadde fungert ved mottagelsen.

Præsidenten: Jeg foreslaar, at tron-talen og beretningen om rikets tilstand og bestyrelse utlægges for at foretages i et senere møte.

Votering:

Præsidentens forslag bifaldtes enstemmig.

Præsidenten meddelte derefter, at til medlemmer av valgkomiteen var valgt:

1. Foss	med 110 stemmer.
2. Liestøl	» 110 —
3. Lindvig	» 110 —
4. Strengenhagen	» 110 —
5. Bratlie	» 110 —
6. Hans Hansen	» 110 —
7. Holsen	» 110 —
8. Hoff	» 110 —
9. Lothe	» 110 —
10. Thallaug	» 110 —
11. Andersen Grimsø	» 110 —

12. Hagerup Bull	med 109 stemmer.
13. W. Konow	» 109 —
14. Halvorsen	» 109 —
15. Langeland	» 109 —
16. Tandberg	» 109 —
17. Oddmund Vik	» 109 —
18. Rinde	» 109 —
19. Nalum	» 108 —
20. Alfred Eriksen	» 108 —
21. Svendsbøe	» 108 —
22. Lima	» 108 —
23. Knudsen	» 107 —
24. Aavatsmark	» 106 —
25. Suhrke	» 105 —
26. Jahren	» 104 —
27. E. Enge	» 103 —
28. Blakstad	» 103 —
29. Bernhard Hanssen	» 94 —

Næst de valgte hadde Egede-Nissen 15, Grivi 7, Hagerup og P. Pedersen hver 6, J. Hestnes 5, Lappen 4, Bryggesaa og Eftestøl hver 2 samt Galtvik, Aarnes, Aaen, Lindstøl, Meinich, M. Nilsen og Buen hver 1 stemme.

Præsidenten: Jeg henleder repræsentanternes opmærksomhet paa, at der er opslaat stortingsmøte til referat imorgen formiddag kl. 1. Forutsætningen var da, at komiteerne skulde faa formiddagen imorgen til at organisere sig.

Møtet hævet kl. 2,5.

Møte den 12te januar kl. 1 efterm.

Præsident: Bratlie.

Dagsorden:

Referat

Statsraad Berge overbragte endel kongelige propositioner, som referertes.

Referat.

1. Kgl. prp. om statskassens og forskjellige offentlige fonds indtægter og utgifter for budgetterminen 1ste juli 1911 til 30te juni 1912.
Enst.: Tilstilles budgetkomiteen.
2. Kgl. prp. om bevilgning av kr. 250,00 aarlig av statskassen som pension for enkefru Thora Sommerfeldt fra 1ste juli 1911 at regne.